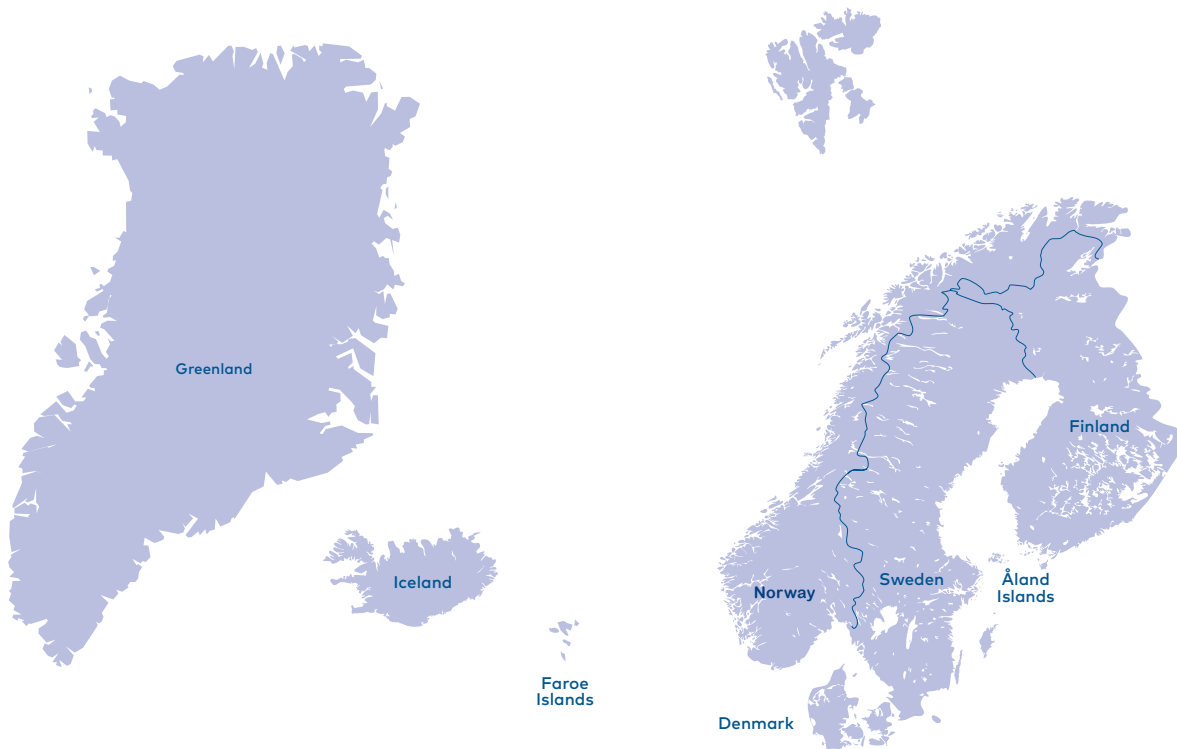

Program för regionalpolitik

Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet 2024

Foto: Johannes Frandsen/Regeringskansliet

Nordiska ministerrådet

Nordiska ministerrådet är de nordiska regeringarnas officiella samarbetsorgan. Ministerrådet består av de fem nordiska länderna samt de självstyrande områdena Grönland, Färöarna och Åland. Ordförandeskapet roterar mellan de fem medlemsländerna för ett år i taget. Sverige är ordförande under 2024.

Visionen som antogs av de nordiska statsministrarna 2019 är att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region år 2030, vilket ska uppnås genom satsningar på ett grönt, konkurrenskraftigt och socialt hållbart Norden. Visionen kommer vara vägledande för det nordiska samarbetet under det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet.

Klimatomställningen utgör en av vår tids stora utmaningar, men omställningen till en klimatneutral cirkulär ekonomi skapar också möjligheter om vi förvaltar och brukar naturens resurser väl. Norden ska fortsätta vara föregångare i en konkurrenskraftig och innovationsdriven omställning, både på hemmaplan och genom att främja nordiska gröna lösningar i omvärlden. Sverige ska arbeta för ett närmare och starkare nordiskt samarbete.

Förord

Vi lever i en tid präglad av genomgångna och pågående kriser, med ett försämrat säkerhetsläge i vårt närområde och en allt högre medvetenhet om behovet av krisberedskap, resiliens och samarbete. Som minister med ansvar för fiske och vattenbruk, jordbruk, livsmedel, rennäring och skogsbruk och för regional utveckling ser jag hur dessa sektorer alltmer hamnat i fokus för hur vi kan skapa ett mer attraktivt och robust Norden.

Frågan om hur vi säkrar livsmedelsförsörjningen är central, men när det handlar om hur vi kan uppnå energisäkerhet och grön omställning riktas också blickarna mot våra sektorer. De är centrala för att skapa möjligheter till ökad konkurrenskraft samt att leva, bo och verka i hela Norden. Den nordiska bioekonomin kan och kommer fortsatt vara ett viktigt verktyg för att bidra till att lösa dessa frågor.

Under 2024 leder Sverige arbetet inom Nordiska ministerrådet. Det är en viktig uppgift och något som jag som ansvarig minister för dessa betydelsefulla sektorer tar mig an med stor entusiasm. Jag ser fram emot att tillsammans med övriga länder bidra till ett mer konkurrenskraftigt och hållbart Norden.

Peter Kullgren
Landsbygdsminister

Foto: Kristian Pohl

Inledning

De senaste årens samhälls- och teknikutveckling har lett till förändringar avseende ekonomiska, klimat- och miljömässiga samt sociala och demografiska förhållanden. Detta ligger till grund för Nordens Vision 2030 – att vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030.

Det regionalpolitiska samarbetets övergripande mål är att bidra till hållbar tillväxt och ökad konkurrenskraft i hela Norden, samt att skapa ett effektivt samarbete i gemensamma regionala frågor. Inom det nordiska samarbetsprogrammet för regional utveckling 2021–2024 prioriteras projekt och aktiviteter som syftar till att identifiera, analysera, jämföra och utveckla nordiska exempel och lösningar på regionala och lokala utmaningar som bidrar till hållbar

och inkluderande landsbygds- och stadsutveckling samt utvecklar robusta och innovativa regioner.

Nordiska landsbygder, städer och regioner har olika förutsättningar och anpassningsförmåga för att hantera komplexa och sammanvävda samhällsutmaningar. Detta kräver både ny kunskap och nya lösningar och gör därför det nordiska samarbetet viktigt internationellt, nationellt, regionalt och lokalt.

Det svenska ordförandeskapet i MR-Tillväxt (Regionalpolitik) 2024

Möjligheten att skapa sig ett gott liv, kunna driva företag, studera och i trygghet bilda familj ska finnas oavsett var man bor i Norden. Samtidigt har stora samhällsförändringar i Norden och omvärlden medfört ekonomiska, klimat- och miljömässiga, sociala samt demografiska utmaningar.

Det svenska ordförandeskapet prioriterar därför tre områden som är av särskild betydelse för det nordiska regionalpolitiska samarbetets bidrag till ett hållbart och integrerat Norden 2030 och som återspeglar regionalpolitikens tvärssektoriella karaktär.

Ett attraktivt Norden

Det ska vara attraktivt att bo, leva, studera och driva företag i Norden. En god samhällsplanering skapar förutsättningar för en hållbar regional utveckling och har betydelse för såväl näringslivets utveckling och konkurrenskraft som för människors livskvalitet.

Växande arbetsmarknadsregioner, infrastrukturella förutsättningar, integrerade bostadsmarknader och utökade marknader för näringslivet gör att planeringen har blivit komplex och gränsöverskridande. Det kräver i sin tur att regionalpolitiken har ett tydligt territoriellt perspektiv och samordning sker över flera administrativa gränser. Inom det nordiska samarbetet behöver större vikt läggas vid frågor om samplanering av fysiska strukturer som tar hänsyn till regionalekonomiska, sociala samt klimat- och miljörelaterade utmaningar.

Ett konkurrenskraftigt Norden

Nordens ekonomiska tillväxt skapas regionalt och lokalt genom innovationer och företagande. Åtgärder för att stärka näringslivets konkurrenskraft behöver ta sin utgångspunkt i omställningen till en hållbar utveckling. En sådan utveckling är även beroende av att företag kan verka i alla delar av Norden samt att människor vill och kan bo och leva där.

Regionalpolitiken behöver därför stödja och stimulera näringslivsfrämjande åtgärder där utvecklingskraften som finns i Nordens landsbygder, städer och regioner tas tillvara. Att nyttja digitaliseringens möjligheter är av stor betydelse liksom att säkerställa en väl fungerande kompetensförsörjning och kompetensutveckling.

Ett robust Norden

Att hantera utmaningar i omställningen till hållbar utveckling och möta påfrestningar, kriser och hot har blivit allt viktigare. Trygghet och goda livsvillkor samt jobb och försörjning behöver säkras i såväl Nordens städer och tätorter som i gles- och landsbygder. Regionalpolitiken behöver bidra till Nordens förmåga att ta hand om olika störningar och kriser samt bidra till innovativa lösningar i omställningen till en hållbar utveckling.

Att säkra livsmedelsförsörjningen och produktionen av bland annat råvaror och energi samt tillgång till kommersiell och offentlig service både i vardagen och i kris är av stor vikt. Dessutom är en strukturerad samverkan mellan statliga myndigheter, regioner, kommuner, näringslivet och civilsamhället viktig för att skapa ett robust samhälle.

Foto: Johannes Frandsen/Regeringskansliet

Särskilt vikt läggs vid lärande och kunskapsutbyte samt att synliggöra konkreta och relevanta resultat för att främja attraktiva, konkurrenskraftiga och resilienta landsbygder, städer och regioner. Att vidareutveckla det gränsregionala samarbetet i hela Norden är viktigt, inte minst för att finna nya lösningar och att identifiera och förebygga gränshinder.

Under det svenska ordförandeskapet kommer även ett nytt regionalpolitiskt samarbetsprogram för perioden 2025–2030 att tas fram.

Möjligheten att skapa sig ett gott liv, kunna driva företag, studera och i trygghet bilda familj ska finnas oavsett var man bor i Norden.

Kalendarium

Ministermöten och konferenser

- 17–18 juni: Regionalministermöte, Karlstad
- 20–21 november: Nordregio Forum, Luleå

Ämbetsmannakommittémöten

- 15 februari: ÄK-R, Digitalt
- 8 maj: ÄK-R, Köpenhamn
- 1–2 oktober: ÄK-R, Storlien
- 19–20 november: ÄK-R, Luleå

Foto: Johannes Frandsen/Regeringskansliet

Regeringskansliet

Växel: 08-405 10 00

www.regeringen.se

**Nordiska
ministerrådet**